

Schets 1 – De grondwet van het Koninkrijk

Mattheüs 5:1-12

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Blad met helft van zaligsprekingen (zie startopdracht) en 8 blaadjes met de andere helft van de zaligsprekingen (zie startopdracht)
- Evt.: Bord of groot vel papier voor alternatieve startopdracht
- Apparatuur om het filmpje op abcvanhetgeloof.nl te bekijken (vraag 3)
- Studiemateriaal (vraag 4)
- Evt.: materiaal om een tekening of collage te maken (vraag 4)

Opening

- Te lezen Bijbelgedeelte:
  - ✓ Mattheüs 5:1-12
  - ✓ Psalm 1
  - ✓ Psalm 72
- Suggesties om te zingen:
  - ✓ Psalm 1:1, 2, 3
  - ✓ Psalm 72:2, 4, 7
  - ✓ Psalm 146:3, 5, 7, 8
  - ✓ Welzalig de man die niet wandelt
  - ✓ Zoek eerst het Koninkrijk van God
  - ✓ Geef vrede, Heer', geef vrede
  - ✓ Heer', wat wilt Gij dat ik doe?
  - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'
- Dankpunten:
  - ✓ Voor Gods Woord waarin Hij ons de weg ten leven wijst
  - ✓ Dat Jezus Christus gekomen is om de wet te vervullen
- Gebedspunten:
  - ✓ Dat ons leven in overeenstemming is met het leven dat beschreven wordt in de zaligsprekingen
  - ✓ Dat de Heilige Geest in onze harten en levens werkt

Doelstelling

- De jongeren leren iets over de inhoud en betekenis van de zaligsprekingen.
- De jongeren denken na over en kunnen voor zichzelf antwoord geven op de volgende kernvraag: Wanneer ben je zalig?

Alternatieve startopdracht

Ontdek wat de jongeren weten over de Bergrede. Schrijf alles wat de jongeren weten op een groot vel papier / bord. Denk aan stukken van de inhoud van de Bergrede, maar ook aan de aanleiding, de plaats, de bijbelgedeelten, enz. Kijk aan het eind van de avond terug naar wat opgeschreven is. Weten de jongeren nu meer dan aan het begin van de avond?

Achtergrondinformatie bij Mattheüs 5:1-12

Vers 1-2

De Heere Jezus zit (de rabbijnen in die dagen gaven zittend onderwijs) op een niet met name genoemde berg om Zijn discipelen te leren. Dit onderwijs was waarschijnlijk alleen voor Zijn leerlingen bedoeld, maar ook de bredere kring van volgelingen mocht dit onderwijs genieten.

Hierna volgen negen zaligsprekingen. De eerste tot en met de achtste zaligspreking horen helemaal bij elkaar. Dat blijkt ondermeer uit hetzelfde woordgebruik in de verzen 3 en 10 '...want hunner is het Koninkrijk der Hemelen.' Deze acht zaligsprekingen worden in twee groepen van vier verdeeld. De eerste groep van vier gaat over een situatie waarin het volk van God verkeert, de tweede groep gaat over de houding van dat volk. De negende zaligspreking is anders: daar gaat het niet over 'zij', maar over 'u'. De zaligsprekingen worden ook wel de grondwet van Gods Koninkrijk genoemd. Gods kinderen worden niet zalig omdat ze treuren, hongerden, dorsten, etc., maar deze eigenschappen kenmerken de burgers van Gods Koninkrijk.

Vers 3

Het woordje 'zalig' betekent letterlijk 'vol'. Hiermee wordt bedoeld 'wie werkelijk gelukkig is'. De Grieken duiden met dit woord mensen aan die in materieel opzicht niets tekort kwamen. In het Oude Testament wordt ditzelfde woord gebruikt in de zin van: 'werkelijk gelukkig is wie God kent'. Deze lijn wordt door de Heere Jezus doorgetrokken.

Armen van geest zijn mensen die in geestelijk opzicht niet rijk zijn in zichzelf. Mensen die hun geluk niet in zichzelf of deze wereld vinden, maar alleen in de Heere. Deze armen vertonen ook de andere kenmerken van de zaligsprekingen. Geestelijke armoede als kenmerk van de burgers van het hemelrijk zegt dus niet zoveel over materiële welvaart. Wel kunnen we hierbij denken aan de waarschuwing van de Heere Jezus dat een rijke moeilijk het Koninkrijk van God in zal gaan (Mattheüs 19:24). De Heere Jezus belooft deze armen van geest een grote rijkdom, zij ontvangen het Koninkrijk der hemelen.

Vers 4

Zowel in dit vers als in de andere verzen is het belangrijk om oog te hebben voor zowel de materiële als de geestelijke strekking. Zij die treuren, hoeven niet alleen te treuren over de zonden. Dit kan ook verdriet over andere dingen zijn. Tegelijkertijd is de zaligspreking niet zo algemeen dat ze allen geldt die verdriet hebben. Het is belangrijk te bedenken dat alle zaligsprekingen gelden voor alle gelovigen.

Het treuren kan verdriet over de eigen zonden zijn, maar ook over mensen die zich verzetten tegen God. Aan deze treurenden belooft de Heere troost. Hij is Zelf de vervulling van

deze belofte die ook in Jesaja 61 gegeven is. Het is een belofte voor het heden en voor de toekomst.

Vers 5

De hier genoemde 'zachtmoedigen' sluiten nauw aan bij 'de armen van geest' en 'gebrokenen van hart'. Deze mensen blijven het in alles van de Heere verwachten, ook al zijn ze zelf aan het einde van hun krachten. Vergelijk hiermee Psalm 37:9, 11. In deze psalm wordt het land Kanaän beloofd aan het volk Israël. De Heere Jezus breidt deze belofte uit naar het aardrijk, de hele wereld. De zachtmoedigen mogen delen in Zijn macht en zullen zo het aardrijk beërven. Dat geldt nu, maar ook voor de toekomst.

Vers 6

De Heere Jezus verwijst naar het verlangen naar de gerechtigheid van God. De belofte wordt gegeven dat de mensen die naar deze gerechtigheid verlangen, deze ook zullen zien. God zal Zijn recht laten zegevieren. De Heere Jezus is als Messias al de vervulling van deze belofte.

Vers 7

De barmhartigen blijven hun hart openstellen, ook voor mensen die hen onrecht aandoen. Om de strekking van dit woord te begrijpen, kunnen we denken aan de Heere Jezus, die 'innerlijk bewogen wordt met barmhartigheid' (Mattheüs 20:34). Vervuld met medelijden en ontferming. Denk ook aan de 'barmhartige Samaritaan' (Lukas 10). De belofte is dat zij die zo barmhartig zijn, deel zullen hebben aan de in Jezus geopenbaarde barmhartigheid en aan de barmhartigheid die God hen in de toekomst zal schenken.

Vers 8

De reinen van hart zijn met hun hele leven en met hun hele hart aan God toegewijd. Zuiver van hart en handen, ze spreken met hun hart de waarheid (Psalm 15). Zij zullen God zien, in de Heere Jezus Christus. In de toekomst zullen zij God zien als Hij Zich ten volle zal openbaren.

Vers 9

De vreedzamen, ook wel vreedstichters genoemd, zullen proberen gebroken menselijke verhoudingen weer te helen. Wie vrede met God heeft gevonden, kan niet in onenigheid met zijn naaste (blijven) leven. Het Koninkrijk van God is een rijk van vrede. Ze zullen op deze manier een beeld zijn van dat Koninkrijk. Zij worden Gods kinderen genoemd omdat zij hierin Zijn beeld vertonen. Als er in de Bijbel gesproken wordt over 'kinderen van', hoeft dit niet altijd letterlijk kinschap te betekenen, maar kan daarmee ook verwezen worden naar overeenkomsten in eigenschappen.

Vers 10-11

Het leven naar Gods wil, het zoeken van Zijn recht en het navolgen van Jezus roept verzet op bij de vijanden van God. De reden waarom iemand vervolgd wordt, is in dit verband wel belangrijk. Het gaat hier om mensen die vervolgd worden omdat ze christen zijn. Mensen

kunnen ook om andere redenen vervolgd worden, waarop de zaligspreking niet van toepassing is.

Vers 12

God ziet het lijden van Zijn volk. Het loon in de hemel wordt door God bewaard en is vooral gericht op de toekomst. Daar mogen allen die om Christus' wil vervolgd worden, zich op richten. Dan kun je zelfs blij en verheugd zijn, om de vreugde die je wacht. Ook de profeten werden vervolgd en wie vervolgd wordt om Gods Naam, staat in de lijn van de profeten.

Mozes wilde met zijn eigen leven borg staan voor het ongehoorzame Israël. Hij kon en mocht dat niet van God (Exodus 32:31-33). De Heere Jezus is met Zijn eigen bloed Borg geworden voor de schuld van Gods volk (Hebreeën 7:22-27). Daarom: meer dan Mozes is Hij! Zijn volkomen offer is er het geheim van dat een arme zondaar zalig wordt. En dat Gods kind door het werk van de Geest de wetten van de Heere in het hart geschreven krijgt. Door de Bergrede geeft Jezus de grondwet, de leefregels van het Koninkrijk der hemelen. Hij Zelf alleen heeft deze volkomen gehouden. Betrek hierbij de oproep uit Hebreeën 12: het zien op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Alleen in deze houding kan de grondwet volbracht worden.

De brug naar jongeren

Het woord 'zalig' zul je voor de jongeren eerst moeten duiden. Het betekent iets anders dan het 'heerlijk' uit ons dagelijks taalgebruik. Laat de vraag dan maar heel direct naar jongeren toekomen: ben jij nu zalig? En hoe kun je dat dan weten? Leg jouw leven maar naast deze zaligsprekingen. Kijk met elkaar eerlijk in deze spiegel.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Geef de jongeren een blad met daarop deel 1 van de zaligsprekingen.

Verdeel de 8 blaadjes met deel 2 van de zaligsprekingen over de zaal. Laat de jongeren (in tweetallen) door de zaal lopen om zo de goede tweede helft bij alle zaligsprekingen te vinden.

Deel 1 SV

Zalig zijn de armen van geest;
Zalig zijn die treuren;
Zalig zijn de zachtmoedigen;
Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid;
Zalig zijn de barmhartigen;
Zalig zijn de reinen van hart;
Zalig zijn de vreedzamen;
Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil;

Deel 2 SV

want hunner is het Koninkrijk der hemelen.
want zij zullen vertroost worden.
want zij zullen het aardrijk beërven.

want zij zullen verzadigd worden.
want hun zal barmhartigheid geschieden.
want zij zullen God zien.
want zij zullen Gods kinderen genaamd worden.
want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Deel 1 HSV

Zalig zijn de armen van geest,
Zalig zijn zij die treuren,
Zalig zijn de zachtmoedigen,
Zalig zijn zij die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
Zalig zijn de barmhartigen,
Zalig zijn de reinen van hart,
Zalig zijn de vreedstichters,
Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid,

Deel 2 HSV

want van hen is het Koninkrijk der hemelen.
want zij zullen vertroost worden.
want zij zullen de aarde beëerven.
want zij zullen verzadigd worden.
want aan hen zal barmhartigheid bewezen worden.
want zij zullen God zien.
want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.
want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
  - a. Mozes wordt de middelaar van het oude verbond genoemd, de Heere Jezus is de Middelaar van het nieuwe verbond. Mozes wilde borg staan voor het volk, de Heere Jezus is de Borg. Mozes leidde het volk naar Kanaän, Jezus leidt Zijn volk naar het hemels Kanaän.
  - b. Jezus is de volmaakte Borg en Middelaar. Hij heeft Zijn leven gegeven, dat is iets wat Mozes niet kon. Jezus is gekomen om de wet te vervullen.
  - c. Ook in het Nieuwe Testament kan het volk de wet niet houden. Dat geldt voor ons net zo.
  - d. *Persoonlijk. In het gesprek kun je aangeven dat wij de wet niet kunnen, maar ook niet hoeven te vervullen, omdat de Heere Jezus dat heeft gedaan. Ieder die in Hem gelooft, mag zeggen: Hij deed het in mijn plaats.*

2. -

3.
  - a. Denk bijv. aan de gelijkenissen van de zaaier, het zaad, het visnet, de parel van grote waarde.
  - b. *Laat de jongeren zelf antwoorden aandragen. Zie voor uitleg: www.abcvanhetgeloof/koninkrijk.*
  - c. *Persoonlijk. Probeer door te spreken: hoe komt het dat jongeren dit ervaren?*
  - d. -
4. – *Maak gebruik van Bijbel met Uitleg, Studiebijbel of andere verklaringen.*
5.
  - a. *Persoonlijk*
  - b. *Persoonlijk*
6.
  - a. *Persoonlijk*
  - b. Iemand die van Christus is. Een gelovige, een kind van God. Iemand die de Heere Jezus belijdt als Zijn Zaligmaker en met woord en daad laat zien dat hij gelooft.
  - c. Een christen heet zo omdat hij eigendom geworden is van Jezus Christus. Net als de Heere Jezus Christus is een christen koning, profeet en priester.

Slotopdracht

Dit is een heel persoonlijke vraag. Goed om de jongeren hier zelf over na te laten denken. Tegelijk: je mag de jongeren ook de goede weg wijzen, naar de Heere Jezus toe. Dat geldt voor hen die niet geloven, maar ook voor jongeren die hiermee worstelen, of zij die wel geloven maar zo weinig van dit beeld in hun leven zien. Misschien kan een jongere schrikken van het spiegelbeeld in de Bergrede. Laat ook zien dat wie in de Heere Jezus gelooft, erop mag vertrouwen dat de Heere in zijn leven dit zal uitwerken. De Bergrede is geen 'moeten'. Wie in Christus is, wordt zoals hier in de Bergrede omschreven staat. Daar zorgt de Heere Zelf voor.